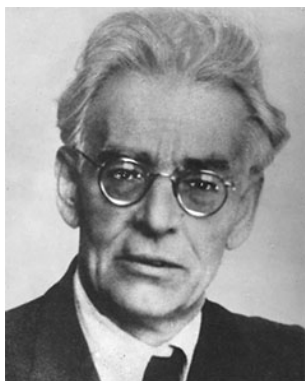

Д. Є. Макаренко

Чернишов Борис Сидорович

ЧЕРНИШОВ Борис Сидорович (15(27). 01. 1888, станиця Ясенська, нині Краснодарського краю, РФ — 31. 08. 1950, Київ) — геолог, палеонтолог. Доктор геолого-мінералогічних наук (1937, без захисту дисертації), професор (1925), академік АН УРСР (1939; у 1939—46 — її віце-президент). Заслужений діяч науки УРСР (1945). Державні нагороди СРСР. Закінчив Празьку політехніку (1910) та Катеринославський гірничий інститут (нині Дніпро, 1916), де відтоді й працював: від 1925 — професор. 1926—39 — старший геолог Геолкому (Ленінград, нині Санкт-Петербург) та професор Ленінградського гірничого інституту; 1939—46 — директор, від 1946 — завідувач сектору загальної геології і палеонтології Інституту геологічних наук АН УРСР (Київ); водночас від 1939 — професор, 1945—50 — завідувач кафедри палеонтології Київського університету. Був головним редактором журналу «Вісник АН УРСР». Провадив геологічні дослідження на Донбасі, Кузбасі та Далекому Сході. Один із найавторитетніших знавців фауни безхребетних палеозойських відкладів усіх регіонів колишнього СРСР. Вивчав двостулкових молюсків, корали, естерії, ксифозури, трилобіти, брахіоподи, комахи тощо. На основі дослідження викопної фауни розчленував продуктивні товщі кам'яновугільних відкладів Донецького, Львівсько-Волинського, Мінусинського, Кузнецького басейнів, а також Уралу, Казахстану, Забайкалля, Поділля та їх синхронізував. Уперше розподілив на яруси продуктивну товщу карбону від світи С22 до світи С72 на Донбасі. Започаткував там дослідження літофацій, провадив геологічну зйомку в середній частині. Поблизу смт Штерівка (нині Ровеньківського р-ну Луганської обл.) за його даними було закладено шахту, що працювала до початку радянсько-німецької війни. Установив наявність кам'яновугільних відкладів у Дніпровсько-Донецькій западині. Значну увагу приділяв вивченню сапропелітового вугілля, з якого

можна видобувати рідке паливо для двигунів внутрішнього згорання.

Основні праці

Phyllocarridae из девонских отложений Урала // Ежегодник Русского палеонтол. об-ва. Ленинград; Москва, 1928. Т. 7; Calceola из девонских отложений Салаирского кряжа // Там само. Ленинград; Москва, 1930. Т. 8; Carbonicola, Anthracomya и Najadites Донецкого бассейна. Москва; Ленинград, 1931; Детальная геологическая карта Донецкого каменноугольного бассейна: описание планшета VII-21. Москва; Ленинград, 1932; Cirripedia из Донецкого и Кузнецкого бассейнов // Ежегодник Всероссийского палеонтол. об-ва. Ленинград; Москва, 1935. Т. 10; До систематики верхнепалеозойских taxodonta. К., 1943; До стратиграфії кам'яновугільних відкладів північно-західного сектору Великого Донбасу за матеріалами свердловин. К., 1947; Семейство Grammysidae из верхнепалеозойских отложений СССР. К., 1950.

Рекомендована література

1. Наукова діяльність дійсного члена АН УРСР Б. І. Чернишова // Геологічний журнал. 1950. № 1;
2. Новик Е. Борис Исидорович Чернышев // Там само. 1950. № 4.

Бібліографічний опис:

Чернишов Борис Сидорович / Д. Є. Макаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879192>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).